

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2013-2015**

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna spełnia istotne funkcje zaspokajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Jest ona pierwotnym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtują się postawy, zachowania i poglądy, umiejętności oceny sytuacji, szczególnie w okresie wychowawczym dziecka. Nadrzędnym celem Polityki prorodzinnej jest stworzenie warunków do pełnego rozwoju rodziny. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększa jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, a także wyzwala potencjał rodziny. Niezwykle ważne jest umacnianie rodziny i przeciwdziałanie jej dysfunkcyjności w realizacji funkcji psychospołecznych. Zaburzeniem prawidłowego funkcjonowania rodziny może być

- a. Ubóstwo
- b. Długotrwałe bezrobocie
- c. Narkomania
- d. Alkoholizm
- e. Brak mieszkania
- f. Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych
- g. Przemoc
- h. Przestępczość
- i. Różnego typu choroby

Stanowią one zagrożenia współczesnej rodziny i mogą prowadzić do wykluczenia społecznego. Działania pomocowe skierowane do rodzin odznaczają się niską efektywnością. Wynika to z rozproszenia działań przez różne instytucje, braku koordynacji tych działań, stosowaniu metod uzależniających od pomocy, a także położenia nacisku na pomoc finansową, bez należytego wykorzystania form merytorycznych np. działań wspierających, edukacyjnych, terapeutycznych oraz aktywizujących. Wobec powyższego zachodzi konieczność zmiany pracy z rodzinami poprzez podjęcie działań skierowanych na dążenie do

rozwiązywania problemów rodzin w sposób trafny i pełny. Działania te wymagają wielopłaszczyznowego postrzegania sytuacji osób i rodzin oraz podejmowania wobec nich zintegrowanych działań w formie współpracy instytucji tak aby, gdzie jest to możliwe, nie dopuszczać do odebrania dziecka rodzicom. Instytucyjny system dopuszcza możliwość podjęcia decyzji o zabraniu dziecka i rodziny, często w sytuacji, której można by było zaradzić. Przemoc, alkoholizm oraz brak właściwej opieki nad dzieckiem są najczęstszą przyczyną umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Bardzo często problemy te zauważa się zbyt późno. Nowa ustawa kładzie nacisk na współpracę między instytucjami, które mają kontakt z dzieckiem, mają zostać wzmocnione, działania profilaktyczne, powstać instytucje asystenta rodziny i koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. Rodziny zagrożone kryzysem mają być stale monitorowane przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników medycznych i inne instytucje, które kontaktują się z rodziną, w tym także w razie potrzeby przez kuratorów sądowych i policje.

Niniejszy Program skupia się przede wszystkim na opiece świadczonej dla rodziny poprzez pomoc społeczną, ponieważ znaczną część zadań opieki nad dzieckiem i rodziną realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zadania powinny zakładać działania skierowane na zabezpieczenie potrzeb, tworzenie pozytywnego środowiska wychowawczego, poprawę jakości życia dzieci i rodzin, jak również podejmowania interwencji i objęcie opieką w sytuacjach zagrożenia dobra dziecka. Wszystkie działania Programu powinny być skoncentrowane na wsparciu rodziny biologicznej, a istotą działań podejmowanych przy realizacji tego Programu winno być wspieranie, a nie zastępowanie rodziny, nauczycieli i społeczności lokalnych w rozwiązywaniu problemów rodziny na naszym terenie. Wynika to z zasady pomocniczości stanowiącej zasadę konstytucyjną.

Program Wspierania Rodzin Gminy Sobolew na lata 2013-2015 zwany dalej „Programem” opracowany został w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149 poz 887 z późn. zm.). W myśl w.w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminny to:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;
- 8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Program jest propozycją zintegrowanych i planowanych kierunków działań w odniesieniu do mieszkańców Gminy Sobolew.

I. CEL GŁÓWNY

Tworzenie warunków umożliwiających realizowanie spójnego systemu na rzecz wzmocnienia rodziny i opieki nad dzieckiem i rodziną.

II. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Promowanie wartości rodziny i wzmacnianie jej potencjału rozwojowego.
2. Rozwijanie form pomocy rodzinie w środowisku.
3. Zabezpieczenie pieczy zastępczej.
4. Umożliwienia powrotu dziecka do rodziny biologicznej.
5. Pomoc dla usamodzielnianych.

III. DZIAŁANIA

- 1.1. Wspieranie lokalnych inicjatyw na rzecz rodzinnych spotkań szczególnie bezalkoholowych.
- 1.2. Umacnianie więzi rodzinnych poprzez wymianę doświadczeń międzypokoleniowych.
- 1.3. Wspieranie wychowawczej roli placówek oświatowych, opiekuńczych, organizacji, kościołów i innych podmiotów.
- 1.4. Diagnozowanie przyczyn niewydolności rodzin wobec dzieci.
- 2.1. Zapewnienie możliwości umieszczenia każdego dziecka w przedszkolu.
- 2.2. Realizowanie dożywiania dzieci w szkołach, przedszkolach.
- 2.3. Maksymalne wykorzystanie możliwości realizowanych programów rządowych: np. ”wyprawka szkolna” i pomocy materialnej o charakterze socjalnym.
- 2.4. Zapewnienie większej możliwości korzystania przez uczniów z tych samych podręczników przez dłuższy okres czasu oraz w każdej szkole naszej gminy.
- 2.5. Wspieranie działań dotyczących upowszechniania informacji o uprawnieniach dla rodziny i jej członków oraz o instytucjach i formach pomocy wspierających rodzinę, a także promujących rodzinę.
- 2.6. Zatrudnienie asystenta rodziny.
- 3.1. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
- 3.2. Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej.
- 4.1. Praca socjalna z rodziną biologiczną.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobolewie,
- Urząd Gminy w Sobolewie,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkoły, Przedszkola,

- Organizacje Pozarządowe.

V. PARTNERZY

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Policja,
- Kuratorzy,
- Sąd,
- Placówki Służby Zdrowia,
- Instytucje Kultury,
- Kluby Sportowe,
- Kościoły.

VI. MONITORING i EWALUACJA

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobolewie.

Program ma charakter otwarty co oznacza, że powinien ewoluować w zależności od pojawiających się potrzeb.

VII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków dla poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

Przewodniczący Rady

/-/ Leszek Dariusz Urawski